

Sygn. akt VIII Pz 102/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

Sędziowie: SSO Grzegorz Tyrka

SSR del. Anna Capik-Pater (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2018 r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy A. O. (O.)

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek zażalenia pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B.

na pkt 2 wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 5 czerwca 2018 r. sygn. akt IV P 66/18

p o s t a n a w i a:

1. zmienić punkt 2 wyroku w ten sposób, że zasądzić od powoda A. O. na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. kwotę 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
2. zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

(-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Anna Capik-Pater (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Powód A. O. pozwem skierowanym przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagał się zasądzenia na jej rzecz rekompensaty z tytułu utraty prawa do deputatu węglowego w rozumieniu ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniach rekompensacyjnych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla.

Wyrokiem z 5 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy w G. VI Wydział Pracy

i (...) w pkt 1 oddalił powództwo, a w pkt 2 odstąpił od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanej.

W uzasadnieniu orzeczenia o kosztach sądowych, Sąd I instancji podał, że powód przegrał proces, a o kosztach zastępstwa procesowego strony pozwanej orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążania nimi powoda. Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może w ogóle nie obciążać kosztami strony

przegrywającej. Przepis art. 102 k.p.c. zawiera klauzulę generalną, nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Ł. z dnia 26 września 2013 roku, I ACa 466/13). Podstaw do jego zastosowania należy poszukiwać konkretnych okoliczności danej sprawy przekonujących o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe.

Sąd I instancji uznał, że zostały spełnione przesłanki zawarte w art. 102 k.p.c., albowiem w chwili wytaczania powództwa sprawa miała charakter precedensowy, a tym samym powód mógł mieć subiektywne przekonanie o zasadności swego roszczenia

Pozwana Spółka (...) S.A. w B. wniosła zażalenie,

w którym zaskarżyła postanowienie zawarte 2 pkt wyroku. Pozwana zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 98 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania powoda kosztami postępowania, pomimo przegrania przez powoda sprawy, a także pomimo niezaistnienia w niniejszej sprawie przesłanek, o których mowa w art. 102 k.p.c., tj. wypadków szczególnie uzasadnionych;
- § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez jego niezastosowanie.

Pozwana domagała się zmiany postanowienia w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od powoda na jej rzecz kwoty 1350 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz zasądzenia od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu podniosła, że nie sposób przyznać, że niezajomość prawa jest przesłanką uzasadniająca odstąpienie od obciążania strony przegrywającej kosztami postępowania. Tym bardziej, że pozwana poniosła koszty związane z wszczętym postępowaniem sądowym, w ramach którego miała złożyć odpowiedź na pozew w celu obrony swoich praw. Podkreśliła, że powód otrzymał decyzję odmowną w sprawie rekompensaty na etapie przesądowym, w uzasadnieniu której pozwana wyjaśniła w sposób jednoznaczny z jakich przyczyn nie jest on uprawniony do rekompensaty. Zaznaczyła, że powód nigdy nie spełniał przesłanek do uzyskania rekompensaty, a pomimo to w pełni świadomie skierował przeciwko niej powództwo. Pozwana zwróciła również uwagę na to, że jeżeli powód miał wątpliwości co do stanu prawnego to mógł zasięgnąć porady prawnej, a w tym skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej finansowanej przez Skarb Państwa. Dalej wskazała, że skoro powód zaniechał tych czynności i bezzasadnie wszczął postępowanie, to powinna ponosić konsekwencje prawne z tym związane. Wskazała także, że powód jako emeryt górniczy z pewnością posiada możliwości finansowe poniesienia przedmiotowych kosztów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Powód w niniejszej sprawie domagał się zasądzenia kwoty 10 000 zł z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. 2017 poz. 1971). Zaskarżoną decyzją pozwana odmówiła powodowi prawa do spornego świadczenia, wskazując, że jest on osobą nieuprawnioną.

Ustawodawca w art. 2 ust. 1 lit. a do osób uprawnionych do tego świadczenia zalicza m.in. emerytów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. stanowić może słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia. Wypełniając wniosek o świadczenie rekompensacyjne powód miał do dyspozycji pismo jak wypełnić wniosek wraz z pełną, czytelną informacją, kto jest osobą uprawnioną. Również w zaskarżonej decyzji odmownej pozwana ponownie wskazała podstawy rozstrzygnięcia.

Z treści pozwu wynika, że powód był świadomy, że nie jest osobą uprawnioną do spornego świadczenia w rozumieniu ustawy.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Przyznanie przez ustawodawcę prawa do rekompensaty niektórym emerytom i rencistom nie przemawia za odstąpieniem osób nieuprawnionych od obciążania kosztami postępowania. Powództwo od samego początku było bezpodstawne i strona wnosząca pozew winna liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów wywołanych swoim działaniem. Podstawą oceny, czy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprosesowa. Zdaniem Sądu Okręgowego, powód nie wykazał żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c.

W związku z tym zażalenie uwzględniono na podstawie art. 397 § 1, §1¹, §2 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. i w pkt 1 sentencji wyroku zmieniono punkt 2 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że zasądzono od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej została ustalona na podstawie §2 pkt 4 w zw. z §9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 15 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.).

W pkt 2 sentencji wyroku Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej 150 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego. Na kwotę tę składają się opłata w wysokości 120 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalona na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z §10 ust.2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U 2018 poz. 265) oraz opłata od zażalenia wynosząca 30 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia wyniosła 1350 zł.

(-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Anna Capik-Pater (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia